

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího

Jméno autora: Petra Maryšková

Název práce: Možnosti a limity ve spolupráci mezi Čechy a Němci na Broumovsku

Téma práce: velmi aktuální a přínosné.

Téma bylo v literatuře: téma dosud nebylo komplexně zpracováno.

Zaměření práce: kompilace + strukturální analýza

Práce je zaměřena: teoreticky

Jazyková a stylistická úroveň práce: dobrá úroveň

Rozsah práce: přiměřený (51s.)

Použitá literatura: aktuální, dostatečná šíře

Počet uváděných titulů: 35

Formální stránka práce: odpovídající

Cíl práce: splněn

Úroveň závěrečné práce: odpovídá stanoveným kritériím a požadavkům

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Bakalářská práce Petry Maryškové se zaměřuje na hledání odpovědi na nesnadné tázání po perspektivách spolupráce převážně mezi Čechy a Němci v regionu Broumovsko. Samotný region vykazuje naprosto unikátní a specifické kulturní rysy, které jsou dány jeho odloučeností, historickým vývojem, charakteristickou architekturou a stavitelstvím, vlastnickými a hospodářskými poměry, geologicko-krajinnými podmínkami a v neposlední řadě duchovním zázemím. Současně se ale také jedná o výrazně sudetoněmecký region provázaný se všemi dějinnými procesy postupující nacionalizace, eskalace pocitu křivdy po vzniku samostatného Československa, ostrakizace a následné nacifikace, kde po válce došlo nejen k divokému odsunu doprovázenému brutálními akty nenávisti vedoucími až k likvidaci, ale také k přerušení kulturní kontinuity. Dodnes jsou zde patrné četné jevy odkazující k vykořeněnosti, rozporuplnému pojetí vlastní identity a nejistému vztahu ke krajině, půdě, domům, městům i vesnicím, ze strany nově přibývajících osídlenců. Práce se snaží o zachycení tohoto rázu a současně o hledání kulturních východisek, které by mohly být nebo jsou východiskem k překonání všech dějinných stigmat, rozdělení, odloučení a rozpadu. Autorka se danou problematiku snaží teoreticky zpracovat a postupovat na základě konceptuálního metodologického přístupu za pomoci teorie konstrukce sociální reality podle Luckmanna a Bergera, rozšířené o pojetí Jiřího Kabele a korespondující s teorií kolektivního vědomí M. Halbwachse. Nicméně použití teorie je spíše formální. Autorka alespoň prokazuje základní přehled v oblasti relevantní literatury. Uvedenou literaturu systematicky načetla, každý titul následně diskutovala s vedoucím práce.

Hlavním cílem práce je řešení otázky rozvoje spolupráce mezi jednotlivými sociálními aktéry, především z hlediska vazby na kulturně historickou tradici regionu. Dalším cílem bylo

poukázat na konkrétní příklady možností spolupráce a současně na její stíny. Za tímto účelem autorka naformulovala strukturované výzkumné otázky vedoucí k verifikaci či falzifikaci hypotéz, které si stanovila.

Samotná práce je členěná do čtyř oddílů. První reflektuje metodologický nástroj, který je používán k četbě jednotlivých kulturních jevů, faktografických materiálů a strukturálních souvislostí. Druhý je věnován otázce historie vztahů mezi německým a českým kulturním živlem. Třetí oddíl se týká eskalace konfliktů mezi těmito živly a poslední oddíl je věnován perspektivě spolupráce.

Podle autorky zde hraje významnou roli perspektiva tzv. narativizačních mechanismů, se kterými se lidé buď identifikují nebo dizidentifikují. To má vliv na celou řadu habitualizačních a socializačních procesů. Bohužel prudké a konfliktní zvraty narativizačních diskontinuit v regionu vytvářející semiotizační kolapsy, které se podílejí na posilování vnitřní nezakotvenosti, nejistoty a nejisté identity místních obyvatel. To je velmi silně přítomné i dnes. Současně však zde disproporce a distorze mezi minulostí a současností probouzí stále nově se rodící iniciativy podporující snahy o pozitivní východisko k novému pojetí regionální identity.

V závěru práce pak autorka strukturovaně zhodnocuje naplnění stanovených cílů práce a reflektuje, nakolik se její výchozí hypotézy verifikovaly nebo naopak falzifikovaly. Ukazuje se, že jedinečnost celkového krajinně-architektonického charakteru regionu není výlučně závislá pouze na jejím historickém rázu, nýbrž především na rozvíjení a budování živých a tvořivých vazeb k němu. Příkladů takových koncepčních záměrů, které více nebo méně úspěšně vešly v život regionu, najdeme celou řadu, byť se autorce nedaří postihnout všechny a opomenutí se netýká jen těch menších. Další slabinou práce může být obecnost, dále rychlá a nepodložená hodnocení. Pohledy a analýzy jednotlivých iniciativ zůstávají spíše na povrchu, nicméně daří se jí alespoň rámcově vystihnout institucionalizační povahu celého procesu. Zásadním momentem je také reflexe transkulturního přínosu studovaného jevu. Ten shledává autorka v tzv. vzájemné ochotě k dialogu, nicméně tu vzhledem k nevratnosti oddělení Čechů a sudetských Němců prakticky už není na čem budovat. Spíše se zde ukazuje naděje vyvěrající ze soužití a dialogu mezi nově příchozími, ochotou navazovat na ochranu krajiny a historického dědictví a s úctou a respektem nejen zachovávat, ale také obnovovat i oživovat kontinuitu estetiky a génia loci tam, kde je to jen možné. Právě proporční vyváženost funkcí a prostředí v sobě obsahuje transkulturní rozměr, ve kterém není partikularita pohlcována, ale stává se východiskem a jedním z prostředků k naplnění lidské existence.

Práce Petry Maryškové má sice celou řadu nedostatků, které by za jiných okolností bylo třeba zdůraznit, avšak v kontextu kvality a metodologické úrovně ostatních BP by bylo nespravedlivé je více a přísněji rozebírat. Z výše řečeného se domnívám, že práce naplňuje hlavní zaměření oboru i účel BP definovaný povahou studovaného oboru. Práce nemá pouze deskriptivní charakter, byť tento převažuje, pokouší se sledovat konceptuálně metodologický plán a usiluje o analýzu vnitřních mechanismů kultury. Práci doporučuji k širšímu rozpracování a následnému rozšíření do diplomové práce.

Výsledné hodnocení: Předložená bakalářská práce splňuje podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:

- 1) Zvažte význam přínosu i případné nebezpečí rozvoje turistiky pro pozitivnější vazby místních obyvatel k regionu.
- 2) Nakolik se nejisté vazby k místu, jeho historii, tradicím a významům promítají do formování veřejného a privátního prostoru?

Datum: 25.3. 2016

ThLic František Burda Th.D.

Podpis